

การประเมินความเสี่ยง
การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
กับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

งานนิติการ สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน

โทร ๐ ๔๒๘๗ ๑๒๘๕

www.srithan.go.th

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเมื่อเกิดแล้วมักจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาเกิดขึ้นจากสาเหตุต่าง ๆ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและพนักงานทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานโดยใช้แนวทางปฏิบัติตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานจะไม่มีการทุจริต เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้า โดยกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ

งานนิติการ
สำนักปลัด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร	๑
๒. วิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตของเทศบาลตำบลบ้านธาตุ โดยใช้หลัก SWOT Analysis	๑
๓. หลักการและเหตุผล	๓
๔. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๕. เป้าหมาย	๖
๖. รายงานประเมินความเสี่ยงทุจริตการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริต ในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน	๗

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร

๑.๑ ส่วนราชการ/อำนาจหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานมีเนื้อที่ประมาณ ๙๒ ตร.กม. หรือ ๕๗,๗๗๒ ไร่ ประกอบด้วย ๒๐ หมู่บ้าน แบ่งการบริหารส่วนราชการ เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ประกอบด้วย

๑. สำนักปลัด มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานการเจ้าหน้าที่ งานนิติการ งานกิจการสภา งานวิเคราะห์นโยบายและแผน งานการจัดทำแผนพัฒนา งานจัดทำแผนดำเนินงาน งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานประชาสัมพันธ์ งานธุรการ งานพัฒนาชุมชน และงานอื่น ๆ ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน

๒. กองคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงินและเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จบำนาญ เงินอื่น ๆ งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่าง ๆ การจัดบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมเงิน รายได้และรายจ่ายต่าง ๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานทำงบทดลองประจำเดือน ประจำปี งานเกี่ยวกับการพัสดุของเทศบาล และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๓. กองการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การจัดการบริหารการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก งานกิจการเด็กและเยาวชน งานกีฬาและนันทนาการ งานกิจการศาสนา งานส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย (โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๔ ศูนย์)

๔. กองช่าง มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและงานเขียนแบบ การตรวจสอบ การก่อสร้าง งานควบคุมตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติงานก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้าง และซ่อมบำรุง และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

**วิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน โดยใช้หลัก
SWOT Analysis**

๑. สภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย

๑.๑ จุดแข็ง (Strength : S)

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารภายในที่ชัดเจน และมีคำสั่งมอบหมาย เจ้าหน้าที่ในทุกระดับ

(๒) มีการมอบหมายงานในลักษณะตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) เช่น กำหนดเจ้าหน้าที่รับเงินออกใบเสร็จรับเงินและลงบัญชี ไม่ให้อยู่ในความรับผิดชอบของบุคคลเพียงคนเดียว

(๓) องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานกำหนดนโยบาย มาตรการ เพื่อให้บุคลากรในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ดำเนินการตามประกาศเทศบาลตำบลบ้านธาตุเรื่อง การแสดงเจตจำนง สุจริต เสริมสร้างคุณธรรมและความ โปร่งใสในการบริหารราชการ

(๔) มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ และผลการดำเนินงานทางสื่อต่าง ๆ

๑.๒ จุดอ่อน (Weaknesses : W)

ขาดเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบ การปฏิบัติงาน บัญชี งานการเบิกจ่ายเงิน ภาษี ทรัพย์สิน การเก็บรักษา การเก็บหลักฐานการเงิน การบัญชี การจัดเก็บ รายได้ ฯลฯ

๒. สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย

๒.๑ โอกาส (Opportunities : o)

๒.๑.๑ ระเบียบกฎหมายกำหนดให้มีกลไกในการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐

มาตรา ๖๓ บัญญัติว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุนและให้ความรู้แก่ประชาชนถึง อันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและ ภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและ กลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไก ในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้านหรือชี้เบาะแส โดยได้รับความ ค้ำจุนจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๗๖ “รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิด ความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ”

(๒) คำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ ๖๙/๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหา การทุจริตประพฤติมิชอบ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗

ข้อ ๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนว ทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้น การสร้าง ธรรมภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ฝ้า ระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

(๓) การขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการ ทุจริต ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ -๒๕๖๕) ถือเป็น การแปลงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาสู่การปฏิบัติอย่างเป็น รูปธรรม ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความตระหนักที่จะกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม และ มาตรการใด ๆ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(๔) การกำหนดให้ทุกหน่วยงานต้องประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ถือเป็นโอกาสที่ ทุกหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทบทวนการปฏิบัติงานและการบริหารเพื่อปรับ การทำงาน และการบริหารงานองค์กรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ป.ป.ช. กำหนด เพื่อให้เป็นองค์กร ที่โปร่งใส ปราศจากการทุจริตอันจะเกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับองค์กร

(๕) การตรวจสอบการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความระมัดระวังในการปฏิบัติงานมากขึ้น ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีความคุ้มค่า

/๒.๒ อุปสรรค (Threat: T)...

๒.๒ อุปสรรค (Threat: T)

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานบางเรื่องขาดความชัดเจน ทำให้การปฏิบัติงานอาจจะทำให้เกิดการสับสนเสี่ยงต่อการทุจริตได้ เช่น การกำหนดราคากลาง ซึ่งพัสดุบางรายการมิได้มีการกำหนดไว้ในประกาศของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง หรือพาณิชย์จังหวัด

๓. หลักการและเหตุผล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ของศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ และคณะพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยต้องดำเนินการด้านการจัดซื้อจัดจ้างการทำโครงสร้างพื้นฐานการบริหารงานบุคคล และการออกใบอนุญาตภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลายฉบับ ซึ่งมีลำดับชั้นที่แตกต่างกันไปโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่วางหลักการโดยภาพรวม รวมถึงมีการบัญญัติกำหนดรายละเอียดไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองต่าง ๆ ที่ออกโดยกระทรวงมหาดไทย หรือองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้ระบบการตรวจสอบซึ่งมีอยู่หลายช่องทางได้แก่ การตรวจสอบโดยกลไกทางการเมือง การตรวจสอบโดยองค์กรผู้ใช้อำนาจกำกับดูแลตรวจสอบ โดยองค์กรที่มีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การตรวจสอบโดยองค์กรตุลาการ และการตรวจสอบจากภาคประชาชน สำหรับสภาพข้อเท็จจริงการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยนั้น พบว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนและถูกชี้มูลความผิดมากที่สุด ขณะเดียวกันการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานเป็นกิจกรรมที่พบว่ามี การกระทำการทุจริตมากที่สุด หากพิจารณาสาเหตุของการทุจริตสามารถจำแนกได้เป็น ๒ ส่วนคือ

๑. สาเหตุในภาพรวมได้แก่ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ความต้อยประสิทธิภาพในการตรวจสอบการทุจริตของหน่วยงานตรวจสอบ การถือปฏิบัติโดยยึดตามบรรทัดฐานจากส่วนกลางและคุณภาพของคน

๒. สาเหตุเฉพาะประเภทการทุจริตประกอบด้วย

๒.๑ การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและการทำโครงสร้างพื้นฐานมีสาเหตุมาจากกฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่ใช้ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การกำหนดราคากลางที่สูงกว่าสภาพความเป็นจริง การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้ประกอบการกับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างนักการเมืองระดับชาติ เจ้าหน้าที่จากส่วนราชการส่วนกลางกับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปัจจัยทางด้านการเมืองตลอดจนปัจจัยจากการขาดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและเงื่อนไขจากการขาดกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

๒.๒ การทุจริตในเรื่องการบริหารงานบุคคล มีสาเหตุมาจากกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการบริหารงานบุคคล ให้อำนาจในการบริหารงานบุคคลแก่ผู้บริหาร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากเกินไป รวมทั้งปัญหาในเชิงองค์กรบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมากเกินไป อันนำมาซึ่งการทุจริตโดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามมา

๒.๓ การทุจริตในเรื่องการออกใบอนุญาต มีสาเหตุมาจากกฎหมายที่มีหลายฉบับ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการออกใบอนุญาตส่วนหนึ่งไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ขออนุญาต รวมทั้งระบบในการบริหารราชการภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่ไม่มีประสิทธิภาพ สำหรับมาตรการในการแก้ไขปัญหาการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยนั้นมีหลายประการ อย่างไรก็ตามมาตรการเหล่านี้มีพื้นฐานภายใต้หลักการเดียวกัน ได้แก่ หลักความโปร่งใส หรือหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักความรับผิดชอบ หลักการห้ามบุคลการเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหน้าที่ของตน โดยนำเอาหลักการดังกล่าวมาเสริมสร้างกระบวนการในการดำเนินการของท้องถิ่น เพื่อเป็นการป้องกันหรือลดโอกาสแรงจูงใจหรือความเสี่ยงในการทุจริต

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาดไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand)” กำหนดพันธกิจเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต ยกย่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล ผ่านทางยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ยกย่องเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปราม และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ คือ ประเทศไทยมีค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งมีการกำหนดแนวทางและกลไกในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างทันที่ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงภาคส่วนอื่น ๆ ในประเทศไทยสามารถนำไปปรับใช้ในงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ประเทศไทยของเราสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างสง่างามท่ามกลางกระแสโลกปัจจุบัน

การกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติเกิดการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มเติมมากขึ้นเช่นเดียวกัน ลักษณะการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑. การทุจริตด้านงบประมาณการใช้จ่ายซื้อจัดจ้างและการเงินการคลังส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. สภาพหรือปัญหาการทุจริตที่เกิดจากตัวบุคคล
๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดคุณธรรมจริยธรรม
๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาการทุจริตที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ

๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจบารมีและอิทธิพลท้องถิ่น การทุจริต ในหลายรูปแบบดังกล่าวจากงานวิจัยของมาตาลักษณ์อรุณโรจน์ (๒๕๔๔) พบว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดการทุจริต ในสังคมไทยมี ๒ ประการได้แก่

๗.๑ การใช้วัฒนธรรมแบบไทยๆ ในทางที่ผิด

๗.๒ ปัญหาเรื่องตัวบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ กล่าวคือ ระบบอาวุโสและระบบอุปถัมภ์นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ในทางมิชอบให้แก่ญาติมิตรและพวกพ้องรวมทั้งการตรวจสอบความโปร่งใส ขาดประสิทธิภาพทำให้สังคมเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติ อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมดังกล่าวเป็นเพียงตัวเสริมให้เกิดโอกาสในการทุจริตเท่านั้น ปัญหาที่สำคัญที่สุดอยู่ที่การขาดจิตสำนึก ความซื่อตรงของบุคคล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ความโลภมากในอำนาจและทรัพย์สินอยู่เหนือความรับผิดชอบและศักดิ์ศรีในการปฏิบัติหน้าที่จนนำไปสู่การทุจริตด้วยวิธีการใหม่ๆ ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

สาเหตุและปัจจัยที่สำคัญที่นำไปสู่การทุจริตมีอีกหลายประการนับตั้งแต่ เรื่องของโอกาสในการทำทุจริตที่เกิดจากช่องว่างของกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ การผูกขาดผลประโยชน์ทางธุรกิจกับการดำเนินงานของภาครัฐ ค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการ การขาดคุณธรรมเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดประโยชน์ส่วนรวม ค่านิยมยกย่องคนที่มีเงินที่ชนะที่ว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมีส่วนทำให้คนมุ่งสร้างควมร่ำรวยวัตถุนิยมเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำการทุจริตรวมทั้ง “โครงสร้างทางสังคมที่บิดเบี้ยว” มีความเหลื่อมล้ำมีช่องว่างระหว่างคนจน - คนรวย คนมีอำนาจ - คนซึ่งไร้อำนาจ ทำให้แสวงหาหนทางที่จะลดช่องว่างโดยการทุจริตมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนากลไกป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีความเข้มแข็งทั้งในส่วนของกฎหมาย กฎระเบียบ และ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ที่บูรณาการพันธกิจการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กรและภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทหน้าที่ในการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้ประเทศไทยลดการทุจริตได้อย่างมีนัยสำคัญ เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เพื่อให้ส่วนราชการทุกกอง/ฝ่ายในสังกัดเทศบาลตำบลบ้านธาตุนำไปปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อแสดงเจตจำนงทางการเมือง ในการต่อต้านการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน

๒. เพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต โดยเสริมสร้างจิตสำนึก และความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงาน และพนักงานจ้าง ให้บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนในท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติ ปฏิบัติตาม มาตรฐานจริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์ และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๓. เพื่อให้การบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๔. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวัฒนธรรม

๕. เพื่อเสริมสร้างและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบถ่วงดุลให้มีความเข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพ

๕. เป้าหมาย

๑. ผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงาน และพนักงานจ้างมีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น ท้องถิ่นปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์และแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานบริหารราชการเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓. กลไกการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานมีความเข้มแข็งในการตรวจสอบ

รายงานประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ

๑.๑ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดซ้ำอีก

๑.๒ Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแส นั้น แก่ผู้บริหาร

๑.๓ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่าโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่า ทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการ ทุจริตเข้ามาได้อีก

๑.๔ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันปราบปรามล่วงหน้า ใน เรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการ ล่วงหน้า อนาคต (Unknown Factor)

๒. ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย

๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริตจากการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๒ ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๒.๓ ความเสี่ยงการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๔ ความเสี่ยงการทุจริตจากการบริหารงานบุคคล

๓. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่	ประเด็น	กระบวนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ประเมินระดับความเสี่ยง				มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต/ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
				เสี่ยงต่ำ	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงสูง	เสี่ยงสูงมาก		
๑	การอนุมัติ อนุญาตตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	กระบวนการงาน การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา - การพิจารณาตรวจสอบ และเสนอความเห็น การอนุมัติ อนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ - การใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วน ของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน - การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้ - การดำเนินการยื่นคำขออนุญาตไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต 		/			<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บังคับบัญชาควบคุมอย่างใกล้ชิด - กำหนดแนวทางทางตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา - กำหนดขั้นตอนปฏิบัติและกรอบระยะเวลา ในการตรวจสอบคำขอให้มีความชัดเจน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน 	-จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดในการอนุมัติ อนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	. ความเสี่ยง การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการอนุมัติ อนุญาต กิจการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕	-เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับผลประโยชน์ใน ระหว่างการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ประกอบการพิจารณาและเสนอความเห็นการ อนุมัติ อนุญาต กิจการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕		/			<ul style="list-style-type: none"> - วางแนวทางการตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ประกอบขอใบอนุญาต - กำหนดขั้นตอนปฏิบัติในการตรวจสอบ คำขอให้มีความชัดเจนเป็นแนวทาง เดียวกัน - กำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานอย่าง โปร่งใสชัดเจน - มีการรับฟังข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - กำหนด มาตรการในการ นำเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณา 	-จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดในการอนุมัติ อนุญาตกิจการตามพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	การกำหนดขอบเขตของงาน (TOR)	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคุณสมบัติยี่ห้อใด ยี่ห้อหนึ่งไม่เปิดกว้างเป็นการทั่วไป ทำให้เอื้อประโยชน์ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง - มีการลือคสปกทำให้เกิดการ แข่งขันอย่างเป็นธรรม - มีการประสานกับบริษัทหรือผู้ที่จะมาเป็นผู้สัญญา ตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อกำหนดคุณลักษณะ (TOR) - การกำหนดคุณลักษณะ คุณสมบัติ เกินความจำเป็นทำให้ต้องใช้ต้นทุนเกินความจำเป็น - อาจมีการเรียกรับสินบนกับบริษัทหรือผู้ที่มาเป็นผู้สัญญา 		/			<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการกำหนดร่าง TOR ควรแต่งตั้งในรูปของคณะกรรมการไม่ใช่แต่งตั้งรายบุคคล และควรแต่งตั้งสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปเพื่อไม่ให้เกิดการลือคสปก - ศึกษาเปรียบเทียบ การจัดซื้อจัดจ้าง จากหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะ การจัดซื้อจัดจ้าง ลักษณะ ใกล้เคียงกัน และมอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องศึกษาทำความเข้าใจ 	-ไม่ถูกชี้มูลจากหน่วยตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง

								พ.ร.บ. ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ และรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ	
								-มีการทบทวนและสอบทานกระบวนการทำงาน โดยผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดให้เป็นไปตามระเบียบในทุกขั้นตอน โดยให้เจ้าหน้าที่ที่สุดที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วม	
๔	การบริหารงานบุคคล	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล การบรรจุหรือแต่งตั้ง	- ความไม่โปร่งใสในการบรรจุแต่งตั้ง อาจมีการเรียกรับสินบนในการบรรจุแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างเทศบาล			/		-จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการป้องกันการรับสินบน การใช้อำนาจหน้าที่การเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น -จัดอบรมแนวทางการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-corruption) ในองค์กรอย่างยั่งยืน -ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารบุคคลโดยเคร่งครัด	-จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดในการการบริหารงานบุคคล

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง ..งานนิติการ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน

ชื่อผู้รายงาน ..นายอิสระ ..ทองหนองกลอย ..นิติกรปฏิบัติการ